

Frivilligundersøgelsen

2021

Resultat af survey
blandt frivillige

Frivilligundersøgelsen 2021: Resultat af survey blandt frivillige

Marts 2022

Udgivet af:

DRC Dansk Flygtningehjælp

Borgergade 10, 3.sal

1300 København K

Mail: drc@drc.ngo

Hjemmeside: <https://drc.ngo/frivillig>

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Formål	4
2. Metodiske greb og overvejelser	4
3. Hvem har bidraget til undersøgelsen?	5
4. Sammenfatning	7
5. Værdien af frivillige indsatser	10
5.1 Data fra specifikke indsatser	11
6. Frivilliges kontakt med flygtninge under coronanedlukninger	13
7. Frivilliges støtte til børn og unge i fritidsaktiviteter	15
7.1 Samarbejde med trænere/undervisere, klubber og foreninger	18
7.2 Ideer til at styrke børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter	18
7.3 Effekt, motivation og støtte til frivillige	20
7.4 anbefalinger – børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter	22
8. Støtte til at komme i arbejde – kvinder	22
8.1 Barrierer for deltagelse på det danske arbejdsmarked	22
8.2 Den frivillige støtte til beskæftigelse	26
8.3 Styrker den frivillige indsats kvinders beskæftigelse?	28
8.4 Støtte til frivillige på beskæftigelsesområdet	29
8.5 Øvrige forslag fra frivillige	33
8.6 Anbefalinger til at styrke frivillige indsatser, der fremmer beskæftigelse hos kvinder med etnisk minoritetsbaggrund	34

1. Formål

DRC Frivillig har i efteråret 2021 gennemført en survey blandt frivillige, der havde til formål at indhente viden om:

- Hvilken værdi frivillige tillægger de frivillige indsatser i forhold til at fremme flygtninges integration i det danske samfund.
- I hvilket omfang og hvordan frivillige har haft kontakt med flygtninge under corona-nedlukningerne i løbet af 2020 og 2021.
- Hvordan frivillige aktiviteter bidrager til at fremme børn og unges deltagelse i foreningslivet og beskæftigelse blandt kvinder med etnisk minoritetsbaggrund.

Undersøgelsen blev gennemført som en elektronisk survey designet af medarbejdere fra henholdsvis DRC Frivillig og Viden og Udvikling i DRC Integration.

2. Metodiske greb og overvejelser

Den elektroniske survey blev udsendt til 6447 frivillige den 28. september 2021 og lukket den 25. oktober 2021. Modtagerne blev i perioden rykket for svar én gang. Ved afslutningen havde 1259 frivillige besvaret undersøgelsen, heraf 316 delvist og 943 fuldstændigt. Det er en svarprocent på 19,5, når man medregner de delvise besvarelser. Den score ligger 8 procentpoint højere end en tilsvarende undersøgelse fra 2019 og 3,5 procentpoint lavere end Frivilligundersøgelsen fra 2015.

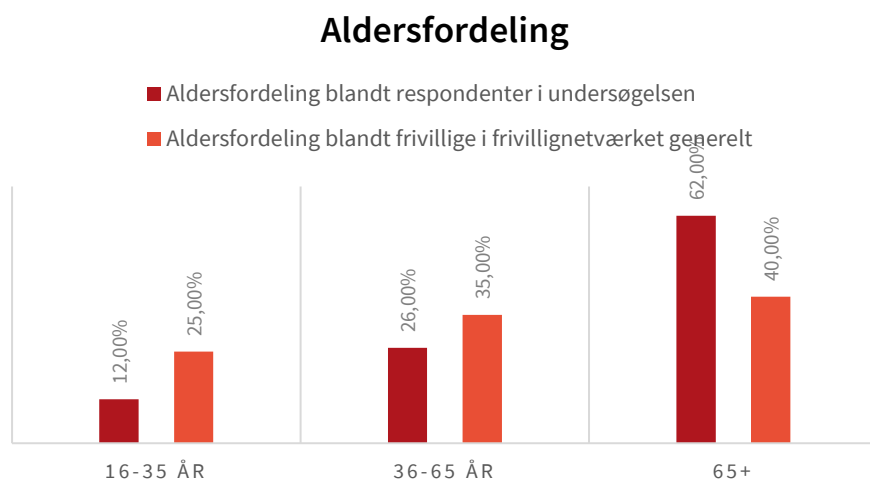
1259 respondenter udgør isoleret set et solidt grundlag for undersøgelsen. Årsagerne til at cirka 80 procent af de inviterede ikke deltager i undersøgelsen kan ligge i det forhold, at frivilliges loyalitet ligger lokalt, dvs i den lokale gruppe og hos lokale flygtninge, og man er derfor ikke så tilbøjelig til at svare på en undersøgelse, der kommer fra det, der fra lokalt hold kan opleves som en anden part.¹ Derudover er nogle af spørgsmålene i spørgeskemaet meget bredt formuleret, idet de er henvendt til frivillige, der er aktive i vidt forskellige indsatser. Det kan have den negative effekt, at modtagerne oplever spørgsmålene som meget abstrakte i forhold til det tilbud, de selv er aktive i. Det ville være muligt at udforme mere specifikke spørgeskemaer til udvalgte grupper af frivillige f.eks. frivillige lektiehjælpere, netværksfamilier, bisiddere etc., og det vil formentligt øge deltagelsesprocenten.

¹ Som det fremgår af Bysteds undersøgelse af DRC Dansk Flygtningehjælps frivillignetværk fra 2007 er det kendetegnende, at frivilliges tilhørsforhold til den lokale frivilligruppe er langt højere end tilknytningen til DRC Dansk Flygtningehjælp.

3. Hvem har bidraget til undersøgelsen?

Overordnet set er gruppen af respondenter i undersøgelsen repræsentative for frivillignetværket, dog har lidt flere i alderen 65+ deltaget. 69,5 procent af respondenterne angiver, at de er kvinder, 29,9 procent angiver, at de er mænd og 0,1 % oplyser anden kønsidentitet. Denne kønsfordeling afspejler nogenlunde kønsfordelingen i frivillignetværket, som ifølge DRC Frivilligs database udgøres af 66,9 procent kvinder, 32,9 procent mænd og 0,2 procent andet².

Aldersmæssigt er der procentvis flere besvarelser fra frivillige i alderen, som er 65+. Denne gruppe udgør 40 procent af det samlede antal frivillige, men udgør 62 procent af respondenterne i undersøgelsen. Tilsvarende er der procentvis færre deltagere fra de øvrige alderskategorier set i forhold til de andele de udgør i det samlede netværk af frivillige.

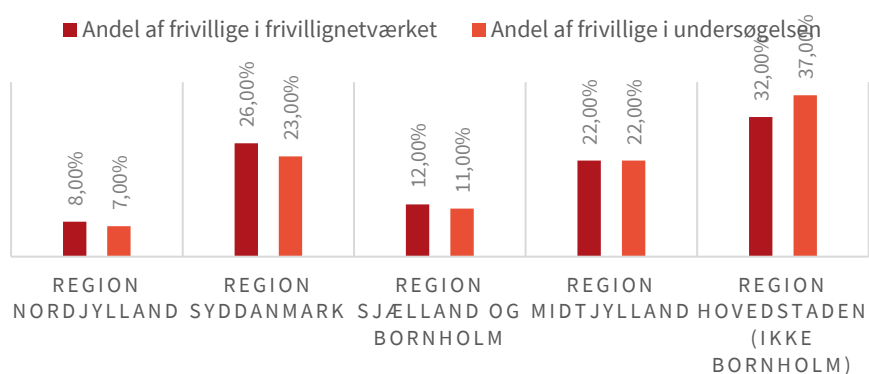
Figur 1 – 947 besvarelser

I forhold til erfaring angiver de fleste respondenter, 64 procent, at de har været frivillige i mere end tre år, 25 procent har været aktive frivillige 1-3 år, og 11 procent mindre end et år. Det er med andre ord overvægt af respondenter, der har en del erfaring som frivillige.

² Frivilligbasen opererer kun med kategorien "andet" som alternativ til kategorierne "mand"/"kvinde", hvori mod denne undersøgelse opererer med kategorierne "mand", "kvinde", "non-binær", "ønsker ikke at oplyse", "anden kønsidentitet". Disse kategorier er valgt for at imødekomme større kønsdiversitet.

Som figur 2 illustrerer, fordeler respondenterne sig geografisk over hele landet. Dog har lidt færre respondenter i Hovedstaden deltaget i undersøgelsen set i forhold til den andel, de udgør i det samlede netværk af frivillige. Til gengæld har lidt flere i Region Sjælland deltaget. I de øvrige regioner flugter andelen af besvarelser med den procentvise andel af frivillige i de respektive regioner.

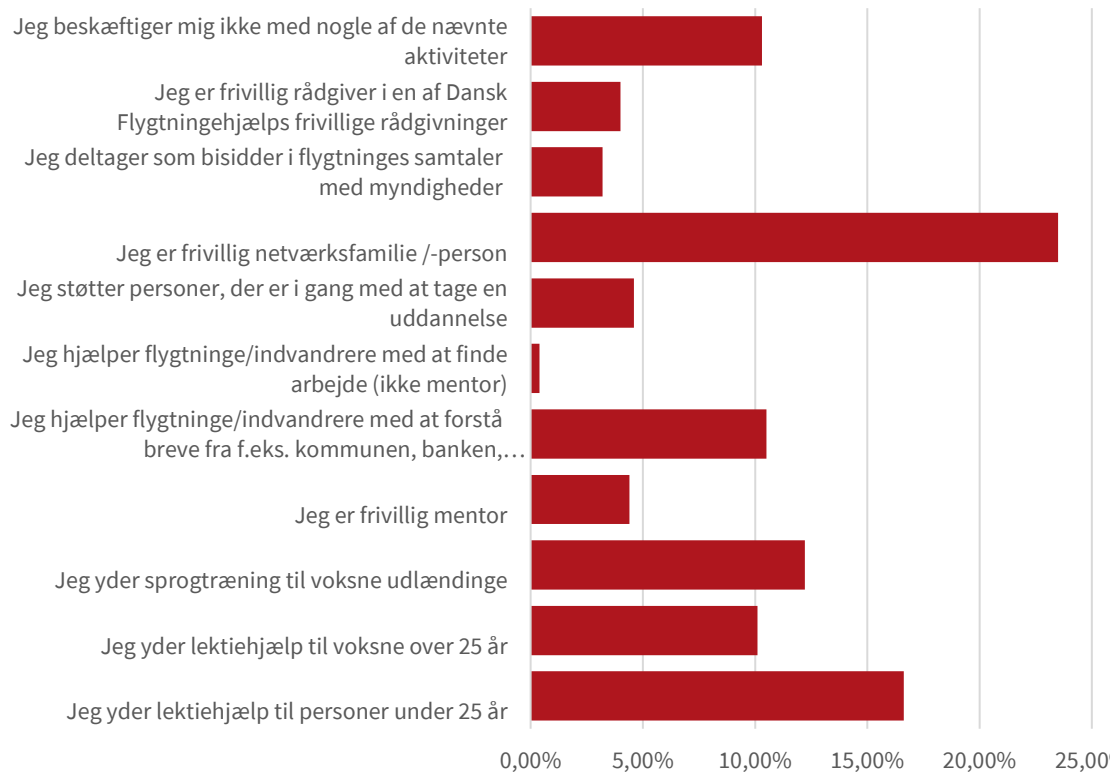
Undersøgelsens deltagere fordelt på regioner

Figur 2 – 946 besvarelser

Graferne i figur 3 nedenfor illustrerer, hvilke aktiviteter, respondenterne mest beskæftiger sig med. Respondenterne har her kun haft én svarmulighed. Som det fremgår af figuren, er der en klar overvægt af respondenter, som er frivillige netværkspersoner: 23 procent. 16 procent angiver, at de yder lektiehjælp til børn og unge, 10 procent, at de yder lektiehjælp til voksne og igen 10 procent, som hjælper flygtninge med at navigere i forhold til myndigheder og andre bureaukratiske systemer. Færrest, 0,4 %, angiver, at de hjælper flygtninge med at komme i arbejde. Den lave score kan hænge sammen med, at de respondenter, der faktisk hjælper flygtninge med at komme i arbejde, har kategoriseret sig som værende mentor. De 10 procent, som angiver, at de ikke beskæftiger sig med nogle af de nævnte aktiviteter, kan skyldes, at de primært er engageret i administrative forhold i frivilligruppen eller aktive i tilbud, som foregår mere sporadisk i frivilligrupperne, f.eks. madklubber, cykeltilbud eller naturaktiviteter.

Hvad beskæftiger du dig mest med som frivillig?

Figur 3 – 1015 besvarelser

4. Sammenfatning

Undersøgelsen viser, at hovedparten af de frivillige respondenter i nogen eller i høj grad oplever, at den frivillige indsats gør en forskel i forhold til flygtninges trivsel, dankundskaber, kendskab til det danske samfund, kendskab til rettigheder og pligter i Danmark, muligheder for at finde et arbejde, danne socialt netværk og deltage i fritidsaktiviteter. Der er forskel på, i hvor høj grad respondenterne anser de enkelte indsatser for at skabe værdi. I toppen ligger styrkelse af flygtninges trivsel, som 96,6 procent af respondenterne vurderer, at den frivillige indsats i høj eller nogen grad styrker, derefter følger kendskab til det danske sprog med en score på 95,8 og kendskab til det danske samfund med en score på 93,6 procent. Lidt lavere, men dog stadig højt, ligger de frivillige indsatsers værdi i forhold til at styrke flygtninges deltagelse i fritidsaktiviteter og på arbejdsmarkedet. De ligger på henholdsvis 74,3 procent og 67,5 procent. Forklaringen på, at arbejdsmarkedsrettede tilbud og fritidsaktiviteter scorer lidt lavere kan være, at disse tilbud både er mindre udbredte i frivillignetværket end f.eks.

sprogtræningstilbud, hverdagsrådgivning, og at de er meget specifikke og målbare i forhold til f.eks. den kategori, som handler om at styrke social trivsel.

Støtte til børn og unge i fritidsaktiviteter

En del af undersøgelsen indhenter viden om, hvordan frivillige støtter børn og unge i forbindelse med fritidsaktiviteter, og hvordan denne støtte yderligere kan udvikles.

28 procent af respondenterne oplyser, at de har hjulpet et barn eller en ung person med at komme i gang med fritidsaktiviteter. Af fritekstfelterne fremgår det, at det er forskellige former for støtte, de frivillige yder. En del arbejder med at motivere børn, blandt andet ved at tale med dem og deres forældre. Mange arbejder med at indsamle og videreformidle information om fritidstilbud til målgruppen og hjælp til at søge støtte. Andre oplyser, at de arbejder med at tage kontakt til klubber og foreninger samt at hjælpe med tilmelding. En mindre del oplyser, at de aktivt arbejder med at følge op, når barnet eller den unge er begyndt i en fritidsaktivitet.

I fritekstfelterne angiver respondenterne følgende ideer til at styrke børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter: styrke information om lokale tilbud, mere systematisk tilmelding af flygtningebørn til sommeraktiviteter i kommunerne, bedre muligheder for økonomisk støtte, mere netværksbaseret indsats blandt frivillige og venner, mere taktisk udnyttelse af de lokaliteter, hvor børnene allerede er til stede, mere vidensindsamling og -opfølgning på området generelt, øget samarbejde mellem skoler, institutioner og frivillige, mere fortalere på området.

Undersøgelsen viser, at de frivillige respondenter i overvejende grad oplever, at indsatsen gør en forskel. 78 procent af de respondenter, som har hjulpet et barn eller en ung person med at komme i gang med fritidsaktiviteter, angiver, at de i høj eller i nogen grad oplever, at indsatsen styrker børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter. Undersøgelsens resultater dokumenterer også, at lidt under halvdelen af respondenterne, 46 procent, i høj eller nogen grad oplever, at omgivelserne opfordrer dem til at gøre en aktiv indsats for at styrke børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter. 64 procent af respondenterne oplever, at de i høj eller nogen grad har adgang til viden og støtte på området.

Støtte til kvinders deltagelse på det danske arbejdsmarked

Et af målene med undersøgelsen er at indhente viden om, hvordan frivillige støtter kvinder med flygtningebaggrund i at komme i arbejde, og hvordan støtte til frivillige i denne indsats yderligere kan udvikles. Da begrebet kvinder med flygtningebaggrund blandt respondenternes opfattes bredt som kvinder med etnisk minoritetsbaggrund, dvs. både som kvinder med flygtninge- og indvandrerbaggrund, anvender vi fremover begrebet kvinder med etnisk minoritetsbaggrund.

I undersøgelsen oplyser 61,6 procent af respondenterne, at de har ydet en indsats for at styrke beskæftigelsen hos kvinder med etnisk minoritetsbaggrund. Af fritekstbesvarelserne fremgår det, at respondenterne oplever en række barrierer i forhold til kvindernes beskæftigelse.

Den barriere, som absolut flest respondenter peger på som hindring for denne gruppe af kvinders beskæftigelse, er det danske sprog. Derefter følger det, vi under en samlet betegnelse kalder ”kulturelle forhold”. I den kategori ligger blandt andet de familiære traditioner, som en del respondenter oplever som en barriere: den hjemmegående mor med mange børn, der har ansvar for madlavning, rengøring og børnepasning.

Derudover peger respondenterne i fritekstbevarelserne på følgende forhold som barrierer for deltagelse på det danske arbejdsmarked: kvindernes uddannelsesbaggrund, deres kendskab til og erfaring med det danske arbejdsmarked, private og personlige forhold som f.eks. sygdom, mobilitet, et demotiverende jobcentersystem samt lovgivning, urealistiske forventninger hos og til kvinderne, mangel på vilje og imødekommenthed på danske arbejdspladser.

Af undersøgelsen fremgår det, at respondenterne støtter kvinder med etnisk minoritetsbaggrund i at komme i beskæftigelse gennem en række forskellige indsatser: hjælp til ansøgninger og udfærdigelse af CV, motiverende samtaler, støtte og vejledning til uddannelse, sprogtræning, kontakt til virksomheder og vikarbureauer, information om det danske arbejdsmarked, vejledning af flygtninge, deltagelse i samtaler på virksomheder og i jobcentre, praktiske opgaver som f.eks. børnepasning og kørsel.

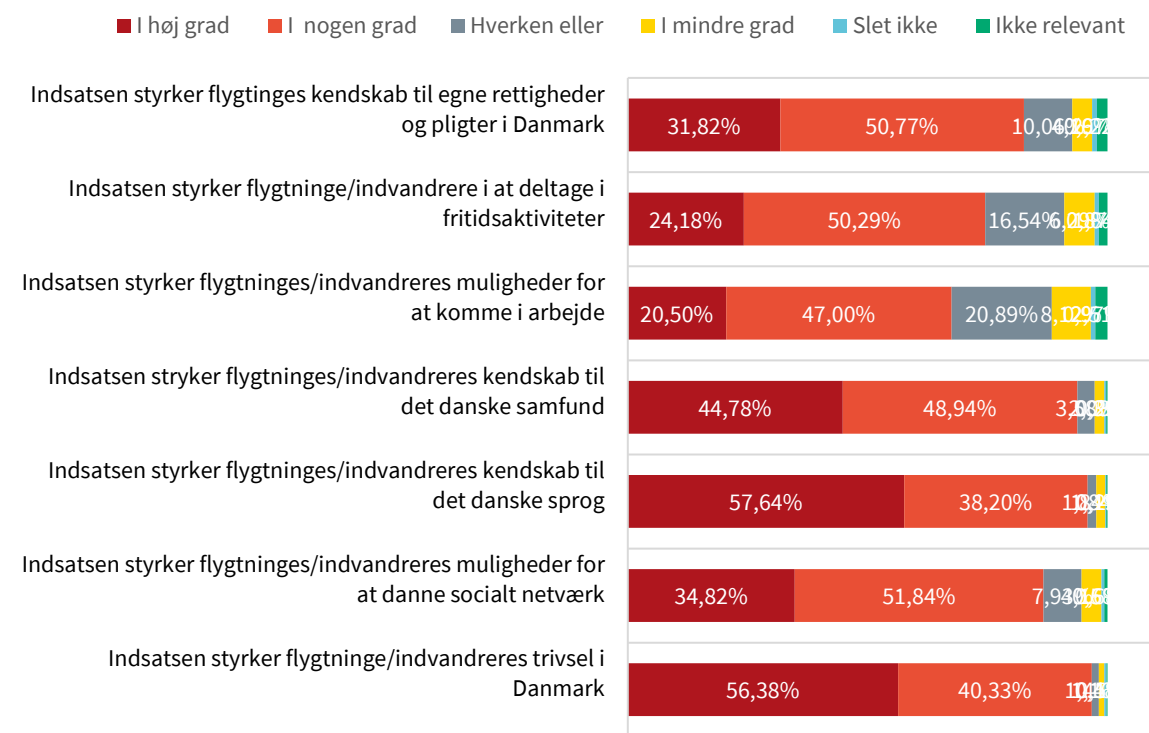
54,1 procent af respondenterne oplever, at deres indsats i forhold til denne målgruppe af kvinders beskæftigelse i høj eller i nogen grad gør en positiv forskel. Det fremgår af undersøgelsen, at knap en tredjedel, 29,1 procent, oplever, at omgivelserne i høj eller nogen grad opfordrer dem til at gøre en aktiv indsats for at styrke kvindernes beskæftigelse. 44,3 procent af respondenterne tilkendegiver, at de i høj eller nogen grad oplever at have adgang til viden og støtte på området.

Respondenterne bliver i undersøgelsen bedt om at tilkendegive, hvordan man yderligere kan støtte frivillige, der hjælper kvinder med at komme i arbejde. Af fritekstfeltene fremgår det, at en del af de frivillige respondenter ser øget lokalt samarbejde mellem lokale instanser og aktører, f.eks. kommuner, virksomheder og frivillige som et element, der kan støtte frivillige i indsatsen. Der peges også på adgang til tolkning, mere lokal information og inspiration, kurser, videndeling samt opsamling af viden om barrierer for kvinders beskæftigelse samt familiære barrierer.

5. Værdien af frivillige indsatser

Respondenterne bliver i spørgeskemaet bedt om at vurdere, hvorvidt de frivillige indsatser er værdifulde i forhold til at fremme f.eks. trivsel, danskundskaber, kendskab til det danske samfund etc.

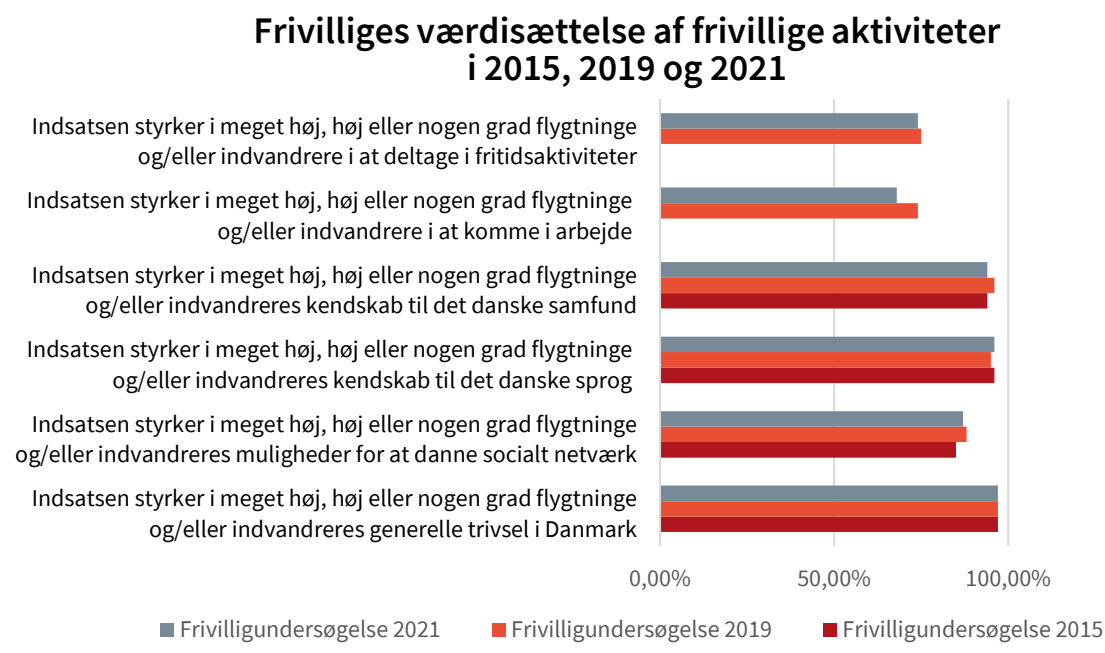
Værdien af frivillige indsatser

Figur 4 – 1034 besvarelser

Overordnet set er der stor overensstemmelse mellem de frivilliges oplevelser af de frivillige indsatsers værdi og de parametre, som er opstillet i spørgeskemaet. Der er i særlig grad høj score på trivsel, socialt netværk, danskundskaber samt kendskab til rettigheder og pligter. Deltagelse i fritidsaktiviteter og på arbejdsmarkedet har også forholdsvis gode resultater, men dog lidt lavere end de øvrige. Det kan skyldes, at tilbud om fritidsaktiviteter og arbejdsmarkedsrettede aktiviteter er mindre udbredte end f.eks. sprogtræning og hverdagsrådgivning. Det kan også skyldes, at kategorierne deltagelse i fritidsaktiviteter og muligheder for at komme i arbejde opleves mere specifikke og målbare, således at respondenterne udelukkende vil vurdere disse indsatser som værdifulde, hvis de faktisk har oplevet, at en person er kommet i arbejde eller i gang med en fritidsaktivitet som følge af deltagelse i den frivillige indsats.

Som figur 5 nedenfor illustrerer, viser en sammenligning af denne undersøgelses resultater med resultater fra tilsvarende undersøgelser fra henholdsvis 2015 og 2019, at respondenterne i de tre undersøgelser er meget konsistente i deres værdisættelse af de enkelte indsatser.

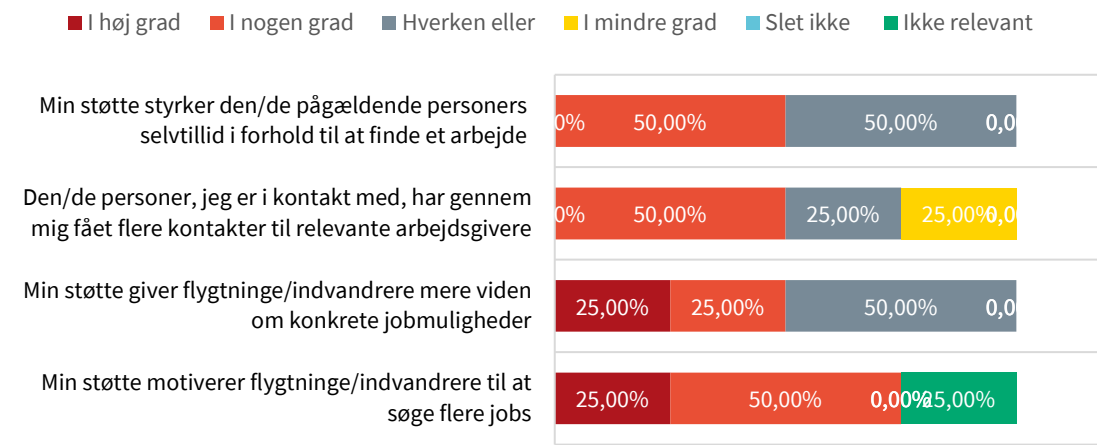
Figur 5

5.1 Data fra specifikke indsatser

I undersøgelsen bliver deltagerne bedt om at tilkendegive, hvilken aktivitet, de er mest aktive i, og de bliver på den baggrund bedt om at vurdere, hvorvidt dette tilbud fremmer f.eks. sprog, uddannelsesmotivation, beskæftigelse etc.

Data viser, at fire ud af 1015 (figur 3) respondenter angiver, at de arbejder ”mest” med at styrke flygtninge/indvandreres kontakt med arbejdsmarkedet. Forklaringen herpå er formentligt, at der kun er en svarmulighed i dette spørgsmål. Det betyder, at respondenter, som udover andre aktiviteter også arbejder med arbejdsmarkedsrettede aktiviteter, har valgt en af disse andre aktiviteter, som den, de beskæftiger sig mest med. Derudover vil mange af de respondenter, der faktisk arbejder med at styrke kontakten til arbejdsmarkedet, have en formel rolle som mentor, og dette tilbud har sin egen kategori i undersøgelsen. Det er endvidere bemærkelsesværdigt, at to af de fire i begrænset omfang oplever, at indsatsen giver flygtninge/indvandrere mere viden om konkrete jobmuligheder, og at de som frivillige er i stand til at styrke flygtninge/indvandreres selvtillid i forhold til at finde et arbejde. Det kan tyde på, at frivillige oplever det som vanskeligere at skabe gode resultater, når det handler om flygtninges kontakt til arbejdsmarkedet, end når det handler om at styrke trivsel, sociale relationer og kendskab til det danske sprog.

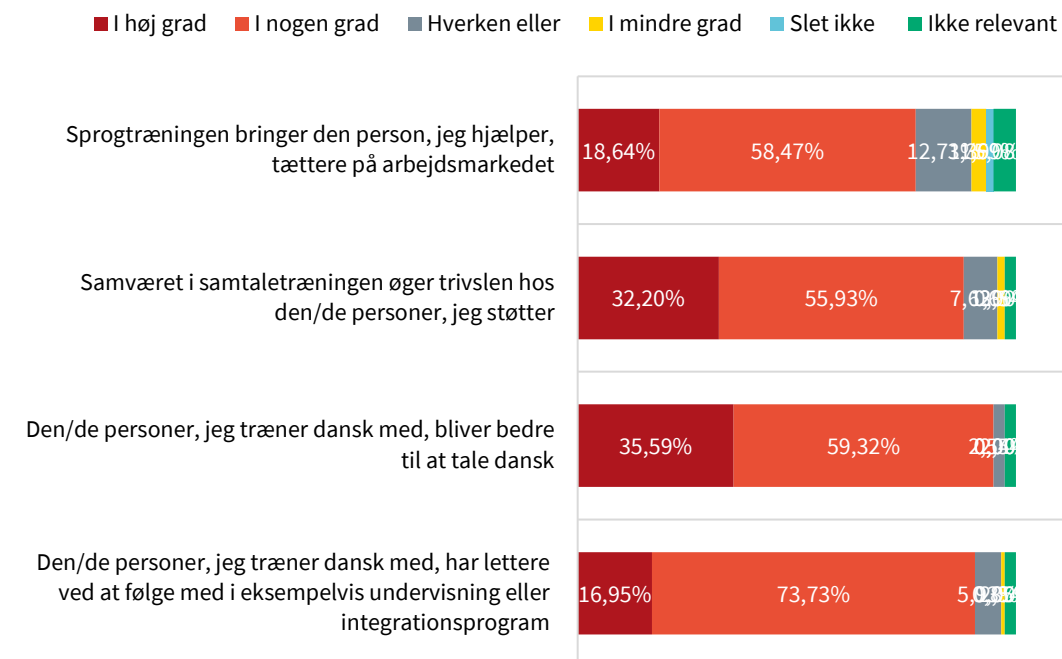
Arbejdsmarkedsrettede tilbud

Figur 6 – 4 besvarelser

Et andet bemærkelsesværdigt forhold er, at de respondenter, som angiver, at de yder sprogtræning til flygtninge i betydeligt omfang oplever, at denne indsats har positiv betydning i forhold til at bringe flygtninge tættere på det danske arbejdsmarked. 77 procent af respondenterne i denne kategori angiver, at de i høj eller i nogen grad oplever, at sprogtræning bringer flygtninge tættere på arbejdsmarkedet.

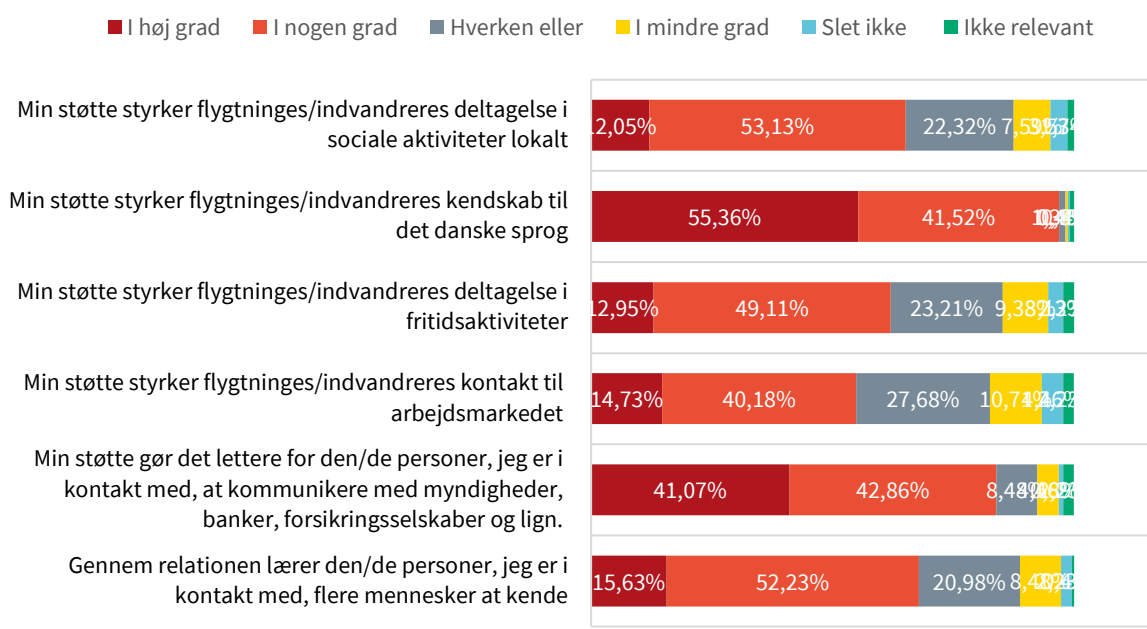
Sprogtræning

Figur 7 – 118 besvarelser

Et tredje bemærkelsesværdigt forhold er besvarelsene fra respondenterne i kategorien Netværkspersoner. Af besvarelsene fremgår det – som i tidligere undersøgelser – at indsatsen netværkspersoner opleves at have positiv betydning på en række forskellige parametre spændende fra sprog, fritidsaktiviteter til job og arbejdsmarked. Det er imidlertid bemærkelsesværdigt, at top-of-mind hos netværkspersonerne er indsatsens evne til at styrke flygtninges danske sprog og til at styrke flygtninges kontakt med myndigheder og andre bureaukratiske systemer. Indsatsens værdi i forhold til at styrke integration i lokalsamfundet og på arbejdsmarkedet er også i den høje ende, men ifølge denne undersøgelse har indsatsen lidt mindre effekt i de henseender.

Netværksfamilier

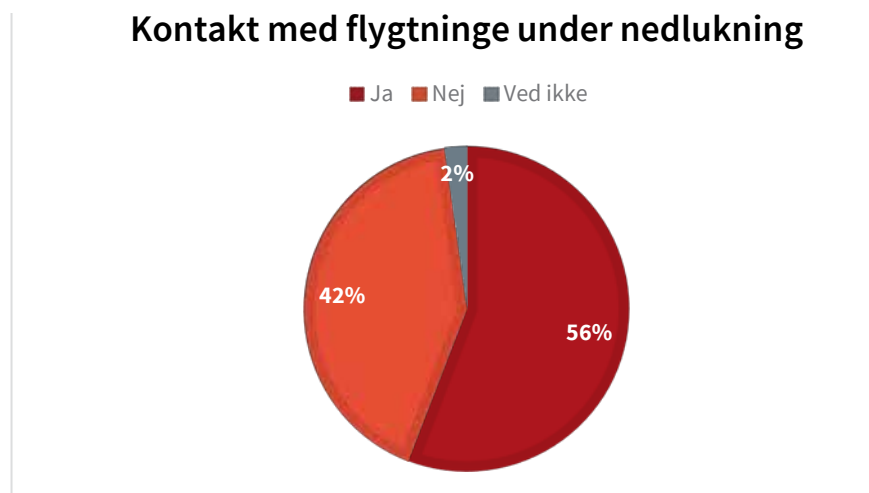

Figur 8 – 224 besvarelser

6. Frivilliges kontakt med flygtninge under coronanedlukninger

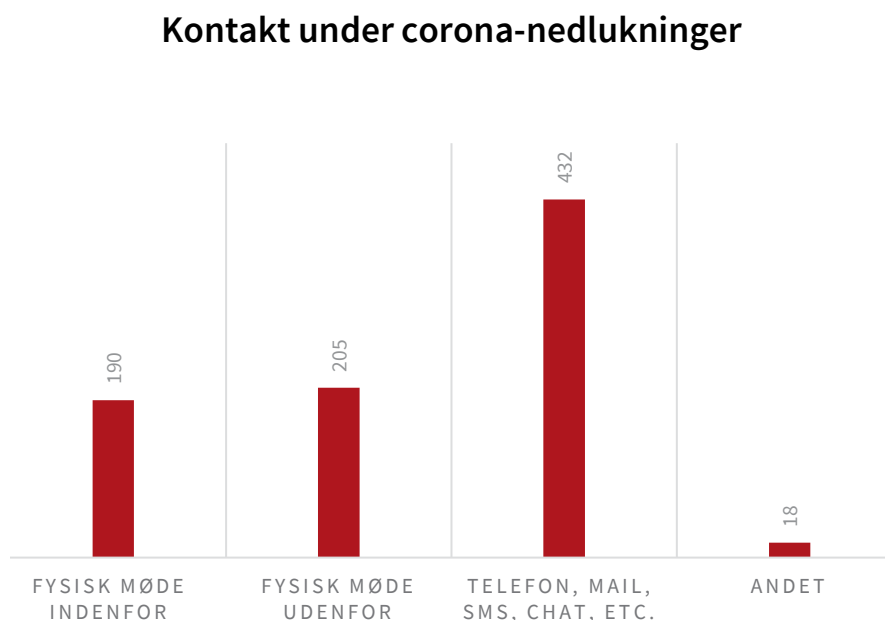
Fra DRC Frivilligs almindelige kontakt med frivillige ved vi, at en del frivillige har været i kontakt med flygtninge under coronapandemien. Et af målene med undersøgelsen har været at få et mere præcist indtryk af både omfanget af kontakt, og hvordan man har haft kontakt.

Af undersøgelsen fremgår det, at lidt mere end halvdelen af respondenterne har været i kontakt med flygtninge under pandemien.

Figur 9 – 965 besvarelser

Kontakten er både foregået, udenfor, indenfor, men for det meste via telefon, sms, mail og skærmkontakt. Respondenterne har i dette spørgsmål haft mulighed for flere svarmuligheder. Derfor overstiger de samlede værdier i figur 10 antallet af besvarelser.

Figur 10 – 537 besvarelser

7. Frivilliges støtte til børn og unge i fritidsaktiviteter

Et særskilt mål med undersøgelsen har været at indhente viden om, hvordan frivillige støtter børn og unges deltagelse i foreningslivet og at indsamle viden om, hvordan man kan udvikle denne støtte.

Motivation af børn

I undersøgelsen tilkendegiver 271 respondenter, cirka 30 procent, at de støtter børn og/eller unge i at deltage i fritidsaktiviteter. 115 af disse tilkendegiver i fritekstfelterne, at de arbejder med børns og unges motivation ved at tale med dem og deres forældre om fritidsaktiviteter og fortælle dem, hvilke muligheder der er i lokalområdet, hvilken støtte der er at søge.

Respondenternes svar indikerer, at der er forskel på, hvor meget viden de forskellige børn og unge har om fritidsaktiviteter, og hvor motiverede de er for at deltage. Det fremgår af respondenternes svar, at nogle bruger mere tid end andre på at trække de positive fordele ved fritidsaktiviteter frem:

“ Jeg bruger meget egen erfaring og fortæller, hvor glad jeg har været for fritidsinteresser igennem min opvækst.”

“ Fortæller dem, at det er en måde at møde andre på samme alder. At de lærer danskere at kende. At det er sundt for krop og sjæl og indlæring, at bevæge sig!”

Andre oplever, at motivationen bare er der, og at der ikke er behov for at tale om fordelene:

“ Der behøves ingen motivation, de er nysgerrige på det hele! Men der mangler penge!! Jeg går med dem og følger dem et stykke tid, så de bliver trygge ved kammeraterne og lederen / træneren og taler evt. med træneren for at få vedkommende til at holde fast”

Flere respondenter skriver, at de arbejder med motivation af børn og unge ved at tale med dem og finde ud af, hvad de interesserer sig for.

“ Jeg involverer mig og lytter samt ser efter, hvilke samtaleemner/ aktiviteter, som efterlader børnene med glans i øjnene”

Samtaler med forældre

En del respondenter, 42 ud af 137, tilkendegiver, at de specifikt gør en indsats for at motivere børn og unges forældre i at bakke op om deres børns fritidsaktiviteter. De skriver, at de gennem samtale og dialog arbejder med at styrke forældrenes motivation til at bakke op om børn og/eller unges fritidsaktiviteter.

Af svarene fremgår det, at de frivillige respondenter over for forældrene blandt andet peger på, at det er sundt for børnene at deltage i fritidsaktiviteter, at de får venner og bliver en del af nogle gode (i modsætning til dårlige) fællesskaber. Det kan også blive italesat, at det i Danmark er almindeligt at betale for fritidsaktiviteter.

” Sætter børnenes oplevelserne i perspektiv, fortæller forældrene om deres børns oplevelsers betydning for integrationen. Det er vigtigt at forældrene støtter og interesserer sig for barnets fritidsaktivitet. Jeg taler med forældrene og forklarer, hvad barnet evt. kan få ud af at være med - lære, få nye kammerater, komme ind i nye fællesskaber”

Flere respondenter giver udtryk for, at de løbende har kontakt med forældrene og derigennem har mulighed for at følge op på, hvordan det går med fritidsaktiviteterne.

Flere respondenter skriver, at de har taget forældrene med til f.eks. en fodboldkamp, og at de generelt opfordrer forældrene til at tage med til f.eks. kampe eller ”kigge-på-dage” eller en ny fritidsaktivitet, som et barn er interesseret i:

” Får forældre til at tage med barnet til en mulig fritidsinteresse”

Flere respondenter tilkendegiver, at de oplever forældrene som positive og opbakken- de i forhold til fritidsaktiviteter, men der er også eksempler på, at kulturelle forhold skaber barrierer for børns deltagelse i fritidslivet: En respondent skriver, at hans/hendes kontakt med forældrene blandt andet handler om at skabe frirum til, at børnene kan deltage i fritidsaktiviteter:

” Anmoder om, at de lader pigerne holde fri fra pasning af mindre søskende for at kunne frigive tid til fritidsaktiviteter.”

I forhold til at motivere børn og unges forældre til at bakke op om fritidsaktiviteter peger flere respondenter på, at det er vigtigt at have en tillidsfuld relation til forældrene, hvis man gerne vil have deres børn med i fritidsaktiviteter:

” Jeg gør vist ikke noget særligt [for at motivere forældrene til at bakke op om deres børns fritidsaktiviteter red.], men jeg er meget vellidt blandt børn og forældre, så jeg har ingen problemer med at motivere hverken børn eller forældre.”

En anden respondent skriver, at hun specifikt minder forældrene om børnenes aftaler:

”Ringer for at huske dem på aftalen.”

Information om fritidstilbud

70 ud af 269 respondenter angiver i fritekstfeltet, at de arbejder med at opsamle og videreformidle information om fritidsaktiviteter til børn og/eller unge og evt. deres forældre. Arbejdet består blandt andet i at undersøge, hvad der er af lokale tilbud, videreformidle det til flygtninge, tage på besøg i fritidsaktiviteter samt undersøge og fortælle om tilskudsmuligheder.

Økonomisk støtte

31 procent af de 271, der i undersøgelsen tilkendegiver, at de har hjulpet børn og/eller unge med deltagelse i fritidsaktiviteter tilkendegiver specifikt, at de har ansøgt DRC's Fritidspulje om støtte. Andre oplyser, at de har søgt støtte hos kommunen eller i organisationen BROEN. 51 af de respondenter, der har besvaret fritekstfelter om børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter, tilkendegiver, at de har hjulpet børn og/eller unge med at ansøge om støtte til fritidsaktiviteter. Disse resultater giver umiddelbart anledning til at tro, at flertallet af frivillige er opmærksomme på støttemuligheder til fritidsaktiviteter. Der er dog også udsagn i fritekstfelterne, som indikerer, at ikke alle er bekendt med mulighederne:

“ Dog et problem hvis aktiviteten er forbundet med en udgift!”

“ Der mangler penge”

Udsagnene om, at der mangler midler, kan stamme fra frivillige, som er i kontakt med flygtninge, der ikke er omfattet af de eksisterende muligheder for støtte til fritidsaktiviteter, men de kan også være udtryk for, at frivillige ikke kender til støttemuligheder.

Kontakt til klub, tilmelding og fortsat motivation

48 af de 241 respondenter, der har valgt at udfylde fritekstfelter om støtte til børn og/eller unges deltagelse i fritidslivet, skriver, at de har hjulpet med at tage kontakt til en klub og med tilmeldinger til aktiviteter. 28 tilkendegiver, at de tager med ud i aktiviteter en eller flere gange, indtil barnet/den unge er tryk ved at deltage på egen hånd.

7.1 Samarbejde med trænere/undervisere, klubber og foreninger

En mindre del af de frivillige respondenter tilkendegiver, at de gør en aktiv indsats for at motivere trænere/ledere/undervisere i fritidstilbuddene til at bakke op om børn og unges fritidsaktiviteter. 11 respondenter tilkendegiver, at de enten har møder eller samtaler med trænere, hvor de f.eks. opfordrer til at vise ekstra omsorg og gør opmærksom på de udfordringer, der kan være i forhold til at fastholde motivationen hos et barn med flygtningebaggrund:

” Sætter et par ord på, hvad det vil sige at være flygtningebarn. Det er til stor nytte for de frivillige trænere! ... Det er ofte træneren, der råber for højt eller skælder ud, eller glemmer at lægge mærke til nybegynderen. Det kan også være tonen i omklædningsrummet. I alle tilfælde taler jeg med træneren for at få vedkommende til at sætte positivt ind.”

Fem respondenter fortæller, at de eksplicit har stillet sig til rådighed for en træner/leder/underviser i forhold til at løse eventuelle problemer. En respondent har tilbudt at oversætte meddelelser etc. til forældre.

En respondent fortæller, at han/hun har taget barnets forældre med til træning og introduceret dem til træneren.

7.2 Ideer til at styrke børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter

Respondenterne bliver i undersøgelsen bedt om at bidrage med ideer til indsatser og initiativer, der kan styrke deltagelse i fritidsaktiviteter hos børn og unge med flygtningebaggrund. Ideerne er:

- Styrket information. Her er der især vægt på lokal oplysning, der giver flygtninge/frivillige mere systematisk indblik i, hvilke fritidsaktiviteter der er, og hvilken støtte man kan søge. En respondent foreslår frivilligguides, som på lokalt niveau informerer. Der er også forslag om mere systematisk information til frivillige, ikke mindst i forbindelse med sæsonstart. En respondent foreslår informationsmaterialer på forskellige sprog.
- Mere systematisk eksponering af gratis sommeraktiviteter til flygtningebørn og frivillige. En respondent foreslår, at man lokalt arbejder

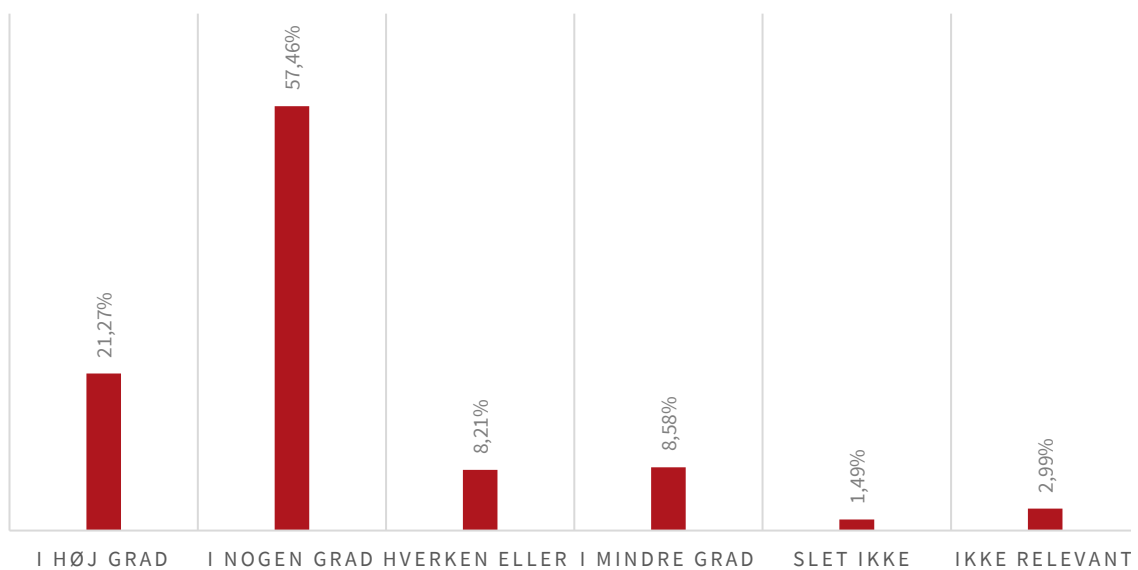
mere systematisk med at få børn med flygtningebaggrund tilmeldt disse aktiviteter, så de får mulighed for at prøve lidt forskellige muligheder af.

- **Bedre støttemuligheder.** En respondent peger på, at støttemulighederne er begrænsede, f.eks. i Fritidspujlen, hvor man kun kan ansøge om støtte til en aktivitet. En anden foreslår flere fripladser til børn med flygtningebaggrund.
- **Mere netværksbaseret indsats.** En respondent foreslår, at man bliver bedre til lokalt at arbejde netværksbaseret, sådan at frivillige indbyrdes og i deres netværk bliver bedre til at trække børn med flygtningebaggrund med til de aktiviteter, andre børn deltager i.
- **Bedre udnyttelse af lokaliteter, hvor flygtninge allerede er til stede.** En respondent foreslår, at flere fritidsaktiviteter rykker ind i boligområderne. En anden at der udbydes f.eks. skak på bibliotekerne.
- **Bedre modtagelse og fastholdelse i aktiviteterne.** En respondent foreslår, at flere trænere/ledere/undervisere uddannes i at modtage og fastholde interessen for fritidsaktiviteter for børn med flygtningebaggrund. En anden foreslår, at der i fritidsaktiviteter med mange flygtningebørn oprettes forældrenetværk. En tredje at der rekrutteres flere trænere/ledere/undervisere med etnisk minoritetabaggrund.
- **Mere viden.** En respondent foreslår mere vidensopsamling, så forningerne bliver bedre til at tage imod målgruppen.
- **Samarbejde mellem frivillige, skoler og institutioner om at styrke deltagelse i fritidsaktiviteter hos børn og unge.**
- **Bedre fortaleri på området.** En respondent foreslår, at kommuner, DRC Dansk Flygtningehjælp og frivillige organisationer i højere grad sætter emnet på dagsordenen i medierne og fortæller de gode historier.

7.3 Effekt, motivation og støtte til frivillige

De fleste respondenter tilkendegiver i undersøgelsen, at de oplever, at den indsats, de gør for at styrke børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter, virker. 78,6 procent oplever i høj eller nogen grad, at indsatsen har effekt.

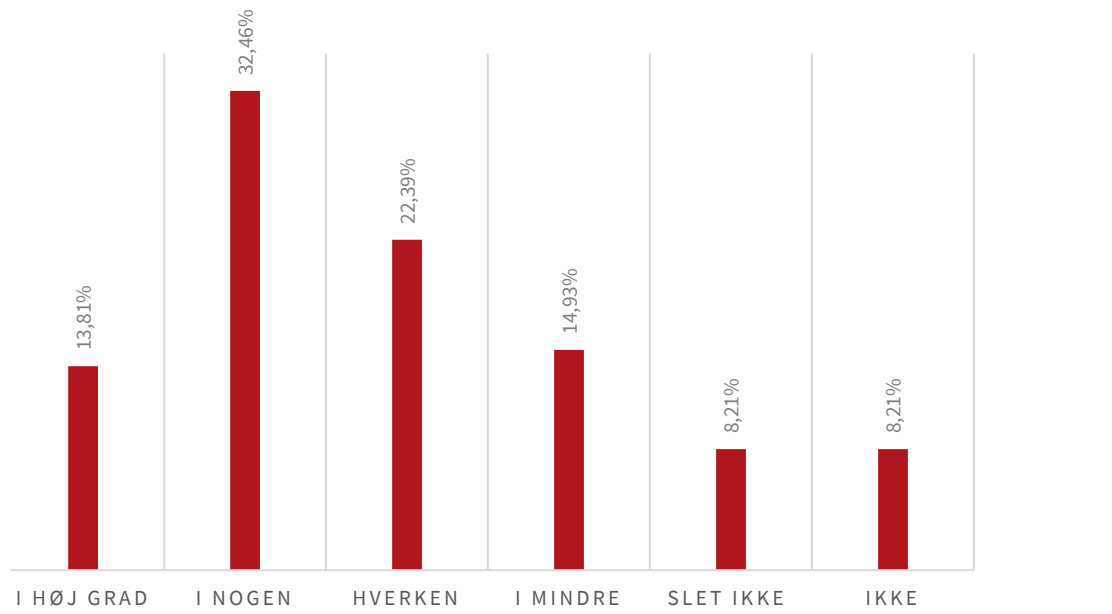
I hvilken grad vurderer du, at din indsats styrker børn/unges deltagelse i fritidsaktiviteter?

Figur 11 – 268 besvarelser

Scoren ligger lidt lavere, når det handler om, hvorvidt respondenterne oplever, at omgivelserne opfordrer dem til at støtte børn og unge i fritidsaktiviteter. Her er der 56 procent, der angiver, at de i høj eller nogen grad oplever, at omgivelserne opfordrer dem til at støtte børn og/eller unge med at komme i gang med fritidsaktiviteter.

I hvilken grad oplever du, at omgivelserne (andre frivillige, Dansk Flygtningehjælp, lærere, kommunale medarbejdere etc.) opfordrer dig til at hjælpe børn og/eller unge med at komme i gang med fritidsaktiviteter?

Figur 12 – 268 besvarelser

Også på spørgsmålet om, hvorvidt respondenterne oplever at have adgang til støtte og viden, ligger tallene lidt lavere. 64 procent angiver, at de i høj eller i nogen grad oplever at have adgang til det.

I hvilken grad oplever du, at du har adgang til viden og støtte i forhold til at hjælpe børn og unge i gang med fritidsaktiviteter?

Figur 13 – 268 besvarelser

7.4 Anbefalinger – børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter

På baggrund af den viden, undersøgelsen har indsamlet i forhold til børn og unges deltagelse i fritidsaktiviteter, kan DRC med fordel arbejde videre med:

- At DRC Dansk Flygtningehjælp fortsat i sin dialog med kommuner og aktører inden for fritidsområdet italesætter behovet for at styrke information om fritidstilbud til børn med flygtningebaggrund og frivillige omkring børn med flygtningebaggrund.³
- At netværk på lokalt niveau bestående af frivillige, flygtninge, aktører på fritidsområdet, repræsentanter fra skoler, institutioner og kommune afsøger, hvordan der på lokalt niveau kan arbejdes med at udfolde og implementere de ideer, undersøgelsen har indhentet.
- At DRC Dansk Flygtningehjælp og andre aktører, der yder tilskud til flygtningebørns deltagelse i fritidsaktiviteter, arbejder for at styrke mulighederne for økonomisk støtte, f.eks. støtte til flere aktiviteter.

8. Støtte til at komme i arbejde – kvinder

Et andet særskilt mål med undersøgelsen har været at indhente viden om, hvilke barrierer frivillige oplever i forhold til at støtte kvinder med etnisk minoritetsbaggrund i at deltage på det danske arbejdsmarked, hvordan frivillige i praksis støtter kvinderne, og hvilke ideer de måtte have i forhold til at understøtte denne indsats.

599 respondenter – dvs. omtrent halvdelen – angiver i undersøgelsen, at de har støttet kvinder med etnisk minoritetsbaggrund i at komme i beskæftigelse.

8.1 Barrierer for deltagelse på det danske arbejdsmarked

Det fremgår af de 496 fritekstbesvarelser, at det danske sprog opleves som den absolut største barriere i forhold til beskæftelse, men mange respondenter peger desuden på, at kvinderne derudover har mange udfordringer i forhold til at kunne deltage på det danske arbejdsmarked:

” Der er flere barrierer, der skal overvindes, f.eks. tilgang til arbejdet. De fleste har været hjemmegående, og det er en naturlig del i den kultur, de kommer fra, religion, sprog og meget andet.”

³ Dette arbejde foregår allerede i regi af DRC Dansk Flygtningehjælps Fritidsindsats

” Der er sproglige barrierer, men også kulturelle. Traumer lægger i nogle tilfælde store hindringer i vejen for at komme på arbejdsmarkedet.”

Sprog

Den helt store barriere for, at en højere andel af kvinder med etnisk minoritetsbaggrund deltager på det danske arbejdsmarked, er ifølge respondenterne det danske sprog. 290 af de 496 respondenter, der har valgt at udfylde fritekstfeltet i denne del af spørgeskemaet, oplever, at kvindernes sproglige niveau i dansk er en barriere, enten fordi det ikke er godt nok, eller fordi arbejdsgiverne ikke oplever det som værende godt nok. Enkelte peger også på, at det sproglige niveau er en barriere i jobansøgningsfasen.

” De har meget store vanskeligheder med det danske sprog. De har ofte brug for intensiv og personlig sprogundervisning.”

Kulturelle forhold

Andre store barrierer er dem, der af mange respondenter betegnes som kulturelle forhold. 120 respondenter angiver, at de oplever disse som barrierer for kvindernes deltagelse på det danske arbejdsmarked. Af respondenternes besvarelser kan man udlede, at betegnelsen kulturelle forhold dækker over mange forskellige typer af barrierer. De mest tilbagevendende er, at kvinderne og deres familier har et andet familiemønster, hvor mor typisk er hjemme og passer børn og hjem, at manden – og i nogle tilfælde også de øvrige omgivelser og kvinden selv – ikke bakker op om, at kvinden skal i arbejde, at kvindernes påklædning (her nævnes tørklædet af flere) udgør en barriere.⁴ Nogle enkelte nævner også det forhold, at kvinder inden for islam ikke må arbejde med f.eks. alkohol og svinekød, som man typisk ville skulle i restaurations- og cateringbranchen i Danmark, hvor der måske kunne være jobs at hente for nogle.

” Egen selvforståelse. Nogle har altid set sig selv som husmødre og synes, de har rigeligt i det. Nogle møder modstand fra deres mænd eller familier iverdigt. Mange er alene om alt på hjemmefronten, og det er udmattende, hvis man skal have job også. En del er utrygge ved, at deres store børn er alene hjemme om eftermiddagen. Nogle anser det for uværdigt at udføre ufaglært arbejde eller vil ikke arbejde i supermarkedet/restauranter, hvor der håndteres svinekød og/eller alkohol.”

⁴ Dette nævnes i fritekstbesvarelser, og det er uvist, om det er respondenternes egen opfattelse, at tørklædet udgør en barriere, eller om det er fordi frivillige oplever, at kommende arbejdsgivere oplever tørklædet som en barriere.

Uddannelsesbaggrund

Den tredje store barriere er kvindernes uddannelsesbaggrund. 53 ud af 496 respondenter peger på den barriere som central for manglende deltagelse på det danske arbejdsmarked. Flere respondenter skriver, at selv hvis kvinderne har uddannelse, så bliver den ikke anerkendt i Danmark, og det betyder i praksis, at de skal starte forfra i det danske uddannelsessystem.

” Deres uddannelse tæller overhovedet ikke i vores uddannelsessystem. De står derfor over for en enorm lang ”videreuddannelse” i det danske uddannelsessystem, hvis de vil ha’ en chance for at klare sig godt.”

Kendskab til og erfaring med det danske arbejdsmarked

En del respondenter peger også på kvindernes manglende kendskab til og erfaring med det danske arbejdsmarked som barrierer for deltagelse.

Private og personlige forhold

En del respondenter peger på, at flere private forhold, som gør sig gældende hos kvinderne, udgør barrierer for deltagelse på det danske arbejdsmarked. Det handler blandt andet om mange graviditeter, som holder kvinderne væk fra både sprogskole og arbejdsmarked, helbredsmæssige forhold, herunder nævner 22 eksplicit PTSD som et forhold, der udgør en væsentlig barriere. Også antallet af børn og mange mindreårige børn anses for en barriere samt det forhold at familierne i mange tilfælde ikke har forældre til at hjælpe sig med mindre børn. Flere respondenter tilkendegiver desuden, at de generelt oplever, at kvinderne mangler den selvsikkerhed, selvtillid og selvstændighed, som forventes hos en dansk arbejdsgiver.

” Kvinder med krigstraumer eller traumer efter flugt kan have svært ved at tage et hvilket som helst arbejde.”

Mobilitet

Flere respondenter peger på, at kvinder med etnisk minoritetsbaggrund er mindre mobile end gennemsnittet. Det handler dels om, at de er bundet til hjemmet af mange børn, men også at de ikke har bil. Respondenterne peger på, at det kan være vanskeligt at få en hverdag til at hænge sammen, hvis man har mange børn, der skal hentes og bringes med bus, og man derudover har et job med skiftende arbejdstider.

” Mange af de kvinder, jeg har snakket med, siger, at den største udfordring er transport om morgenen, fordi de ikke har bil. (...) Måske skulle man hjælpe dem med at finde arbejde, der ikke ligger så langt fra skole, eller hvor busforbindelsen er nem og stabil.”

Systemet og jobcentrene demotiverer

Flere respondenter peger på, at det system omkring kvinderne, som skal få dem i arbejde, har nogle indbyggede elementer, som ikke er hensigtsmæssige i forhold til at skabe resultater. Der sigtes her både til lovgivningen og jobcentrene, som ifølge flere respondenter lægger et pres på kvinderne, der demotiverer mere end motiverer. Flere respondenter peger på, at kvinderne mister motivation og tro på at de kan få et ordinært arbejde ved at gennemføre en endeløs række af praktikforløb, der ikke fører til beskæftigelse og ved at skrive endeløse rækker af ansøgninger, der ikke fører til job.

Flere peger også på det forhold, at kvinderne i nogle tilfælde arbejder alene, som uhensigtsmæssigt, idet de derved ikke træner det danske sprog. En respondent peger desuden som et eksempel på det uhensigtsmæssige i, at en kurdisk kvinde er sendt i arbejdspraktik hos en tyrkisk arbejdsgiver. Flere respondenter peger på, at den måde, man ansøger om jobs på i Danmark, ikke falder naturligt for en del af kvinderne, som er vant til mere uformelle (mundtlige) ansøgninger. En respondent peger på, at der er meget lidt ”gulerod” for kvinderne i at få et job:

” Jobcentre er alt for dårlige til at hjælpe kvinder (og mænd) i arbejde. Jeg agerer derfor selv ”jobcenter”, hjælper med jobsøgning, skrivning af CV, jobsamtaler osv.”

Urealistiske forventninger hos kvinder og i jobcentersystemet

Flere respondenter giver udtryk for, at der både hos kvinderne og i jobcentersystemet er nogle urealistiske forventninger til kvindernes beskæftigelsesmuligheder. Flere respondenter skriver, at de er i kontakt med kvinder, der har urealistiske forventninger til, hvilke jobs de kan bestride i Danmark. Andre peger på, at der i jobcentersystemet er urealistiske forventninger til denne målgruppe af kvinder, som for manges vedkommende har vanskelige forudsætninger i forhold til at indgå i arbejdsstyrken i Danmark på samme niveau som en person, der er født og opvokset i Danmark.

” De kvinder, jeg kender, er meget stolte og kan overhovedet ikke se sig selv i ’lavere’ statusjobs.”

” Mange er nedslidte efter at have født mange børn og været alene i en årrække, hvor manden har været væk. De fleste, jeg har kontakt med, er meget langt væk fra noget, som kan minde om et arbejde eller en reel uddannelse. Sæt realistiske mål i stedet for at tvinge nogen til at gå igennem en ørken af endeløse praktikker, som alle – inklusive kommunen – ved, ikke vil føre til job.”

Mangel på vilje på arbejdspladserne

Det fremgår af besvarelsene, at en del af barriererne ikke er hos kvinderne, men på det danske arbejdsmarked, hvor kvinder oplever forskelsbehandling. Flere af respondenterne har den opfattelse, at danske virksomheder ikke er interesserede i at ansætte kvinder med etnisk minoritetsbaggrund. 11 respondenter peger på, at kvinderne på arbejdspladserne møder mure af fordomme og mangel på vilje til at hjælpe dem i gang på arbejdspladsen. Racisme bliver også nævnt som en barriere, og det forhold, at kvinderne har udenlandsk-klingende navne, angiver flere som en barriere for overhovedet at få et job.

I den helt lavpraktiske ende af scalaen peger en respondent på, at der kan være kulturelle forhold på arbejdsmarkedet, som er en barriere. Det kan f.eks. være den længde på ærmerne, som sundhedspersonalet i det danske sundhedsvæsen bærer.

” De bruges mange steder som gratis arbejdskraft, og det er udbredt viden, at jobprøvning ikke er vejen til varig beskæftigelse – tværimod. En dansk arbejdsplads kan tilsyneladende være meget imødekommende og venlig over for kvinder med etnisk baggrund, men i virkeligheden er der ofte ikke tid, ressourcer, åbenhed, indsigt og nysgerrighed til et mere varigt bekendtskab/job. (..) og fremmedartede navne er ikke en fordel.”

8.2 Den frivillige støtte til beskæftigelse

Respondenterne bliver i undersøgelsen bedt om at skrive, hvordan de støtter kvinder med etnisk minoritetsbaggrund i at komme i beskæftigelse.

Hjælper med ansøgninger og CV'er

172 af de 402 respondenter, der har besvaret spørgsmålet om, hvordan de støtter kvinder med etnisk minoritetsbaggrund i at komme i arbejde, angiver, at de hjælper med at skrive ansøgninger og udfærdige CV'er. Flere respondenter tilkendegiver, at der for dem også ligger en opgave i at tale job-ønsker og -muligheder med den, man hjælper at læse og forstå jobopslag, at oprette jobagenter og LinkedIn-profiler samt at informere om, hvordan man tager kontakt til virksomheder.

Motiverende samtaler

52 respondenter tilkendegiver, at de har samtaler, hvor de motiverer flygtninge til at søge job. Det kan være opfordringer til at ansøge om et bestemt job, til at tage en uddannelse, eller det kan være en samtale, hvor man trækker de fordele frem, der er ved at have et arbejde. Det kan også være opfordringer til at lære mere dansk eller lære at cykle, så man nemt kan transportere sig til en arbejdsplads.

Støtte og vejledning i forhold til uddannelse

48 respondenter tilkendegiver, at de støtter kvinder med etnisk minoritetsbaggrund i at tage en uddannelse. Den konkrete støtte kan være alt fra informationssøgning om uddannelsesmuligheder, kontakt til institutioner, ledsagelse ved åbent-hus-arrangementer og uddannelsesmesser, ansøgning om optagelse på uddannelse, ansøgning om SU, gennemlæsning af uddannelsesmateriale, lektiehjælp under uddannelse og udlån af fagbøger under uddannelse.

Sprogtræning

45 respondenter tilkendegiver, at de støtter kvinder med etnisk minoritetsbaggrund i at blive bedre til dansk enten gennem lektiehjælp eller sprogtræning. Som det fremgår af afsnit 8.1, er det netop de sproglige barrierer, der ifølge respondenterne udgør en af de største barrierer for deltagelse på arbejdsmarkedet, og det giver derfor god mening, at en del respondenter fokuserer på netop sprogtræning.

Kontakt til virksomheder og vikarbureauer

37 respondenter tilkendegiver, at de kontakter eller har kontaktet arbejdspladser og/eller vikarbureauer. Det kan enten være på vegne af en enkelt flygtning, som ønsker at komme i kontakt med virksomheden, eller det kan være i forbindelse med et virksomhedsbesøg, hvor flere flygtninge deltager.

Identificere og synliggøre jobmuligheder

31 respondenter tilkendegiver, at de blandt andet arbejder med at identificere jobmuligheder for flygtninge. På baggrund af samtaler med flygtninge om jobønsker og -muligheder hjælper de flygtninge med at finde ud af, hvilken type stillinger der er f.eks. i lokalområdet, og mange holder løbende øje med muligheder for lokale flygtninge. Man videresender jobopslag til enkeltpersoner eller i en frivilligruppens FB-gruppe.

Information om det danske arbejdsmarked

21 respondenter tilkendegiver, at de videreformidler information om det danske arbejdsmarked til flygtninge. Det kan både være i forhold til flygtninge, som er arbejds-søgende eller flygtninge, som er i arbejde, men som er kommet i situationer, hvor vedkommende har behov for viden om arbejdsmarkedet. Information kan handle om kulturen på en dansk arbejdsplads, hvordan man får familie og arbejdsliv til at hænge sammen og om stresshåndtering.

Træner jobsamtaler

17 respondenter tilkendegiver, at de træner jobsamtaler med flygtninge.

Kontakt med jobcentret

16 respondenter tilkendegiver, at de deltager i samtaler med flygtninge på jobcentret. Her fungerer de blandt andet som bisiddere for flygtninge og hjælper med at forstå, hvad der bliver sagt.

Vejleder flygtninge

16 respondenter tilkendegiver, at de vejleder flygtninge i forbindelse med jobsøgning. Det kan være i forhold til videreuddannelse, eller i forhold til hvilke virksomheder og institutioner, man kan kontakte i forbindelse med jobsøgning. Det kan også være hjælp til godkendelse af uddannelsespapirer eller rådgivning om fagforening og kontrakter med arbejdsgivere.

Deltager i samtaler hos virksomheder

12 respondenter tilkendegiver, at de deltager i flygtninges ansættelsessamtaler, formentlig for at skabe tryghed.

Praktiske opgaver for flygtninge

Enkelte respondenter tilkendegiver, at de løser praktiske opgaver for flygtninge, så de er i stand til at arbejde/få arbejde. Flere fortæller, at de transporterer flygtninge til og fra arbejde eller jobsamtaler. To tilkendegiver, at de passer flygtninges børn, så arbejdsliv og privatliv kan hænge sammen.

Familiesamtale

I afsnit 8.1 er det beskrevet, at en del respondenter oplever mandens negative indstilling til kvindens arbejde som en barriere for beskæftigelse. En respondent nævner, at han/hun har haft en samtale med manden om kvindens arbejde.

Andet

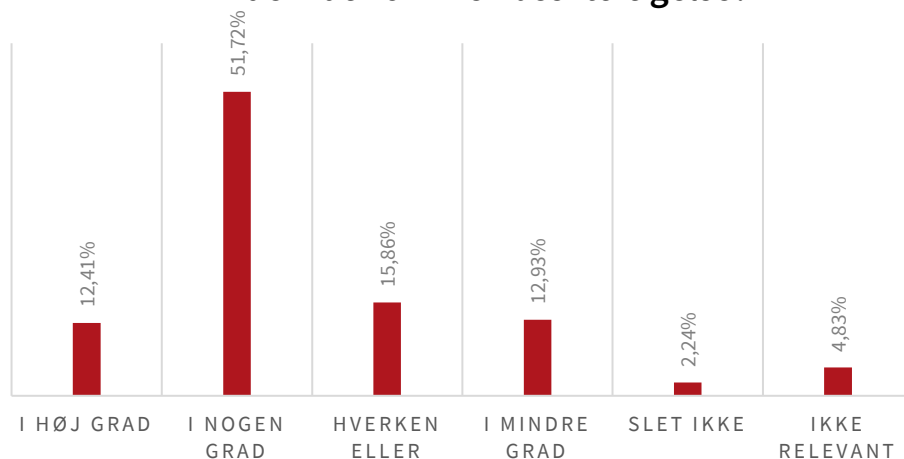
Af undersøgelsen fremgår det i øvrigt, at enkelte frivillige støtter flygtninge i at arbejde frivilligt, fordi de ser det som en god træning i forhold til et "rigtigt" arbejde. Der er respondenter, der angiver, at de arbejder med oversættelser og tolkning i forbindelse med jobsøgning. Enkelte frivillige tilkendegiver, at de selv har ansat flygtninge i deres virksomhed, at de har fundet arbejde til dem, f.eks. en aviserute, at de har lært dem at cykle og været med til at forhindre fyringer.

8.3 Styrker den frivillige indsats kvinders beskæftigelse?

Som det fremgår af figur 14, oplever 54 procent af respondenterne, at de i høj eller

nogen grad oplever, at den frivillige indsats styrker kvinder med etnisk minoritetsbaggrund i at komme i beskæftigelse Resultatscoren er med andre ord ikke så høj som i forbindelse med f.eks. sprogtræning, styrkelse af trivsel og kendskab til det danske samfund, som fremgår af afsnit 5. Det kan skyldes, at nogle respondenter måske først vil opleve det at støtte denne målgruppe af kvinder i at komme i arbejde som succesfuld i det øjeblik, at den person, man hjælper, faktisk er kommet i arbejde. I så fald risikerer man at overse de øvrige værdier ved de frivillige indsatser, som styrker kvindernes deltagelse på arbejdsmarkedet. Det drejer sig blandt andet om funktionen som rollemodel og det forhold, at frivillige indsatser er med til at forbedre kvindernes kendskab til dansk.

I hvilken grad oplever du, at din indsats styrker kvinder i at komme i beskæftigelse?

Figur 14 – 580 besvarelser

8.4 Støtte til frivillige på beskæftigelsesområdet

Respondenterne bliver i undersøgelsen bedt om at bidrage med ideer til, hvordan man yderligere kan støtte frivillige, der arbejder med at få kvinder i beskæftigelse. 191 har valgt at udfylde det tilhørende fritekstfelt, hvilket vidner om et stort engagement. Tilsyneladende har en del respondenter dog forstået spørgsmålet sådan, at de skulle tilkendegive enten en holdning til området og/eller generelle ideer til, hvordan man yderligere kan styrke beskæftigelsen hos kvinder med flygtningebaggrund.

Af besvarelserne kan man generelt udlede, at mange respondenter oplever det som et svært felt. Flere giver udtryk for, at lovgivningen er kompleks, at løsningerne er meget individuelle, og at kvinderne har mange udfordringer. Derudover oplever flere respondenter, at jobcentersystemet ikke fungerer hensigtsmæssigt. Enkelte respondenter

stiller spørgsmålstegn ved, hvor meget frivillige skal involveres i at få folk i beskæftigelse. Andre giver udtryk for, at de mener, at beskæftigelsesfokusset fylder for meget i integrationsforløbet:

” *Jeg synes på en måde, at diskussionen om beskæftigelse fylder alt for meget. Jeg oplever, det er vigtigt for de kvinder, der har ar og sår på sjælen, at blive modtaget som en gave til det danske samfund. Det er ikke fordi, jeg kender så mange, men følelsen af at have et hjem i Danmark burde fylde meget mere end spørgsmålet om beskæftigelse. At skabe rum til selvværd og samtidig anerkende den kultur de kommer fra som ligeværdig oplever jeg som vigtigt. Jeg tænker/føler, at der er en snert af manglende kulturel anerkendelse, og det giver noget smerte i sindet. Jeg ved det ikke, men det er min fornemmelse efter mange gode samtaler.”*

En enkelt respondent giver udtryk for, at han/hun ikke oplever udfordringer i den person han/hun er i kontakt med:

” *Jeg har kun erfaring med at arbejde med en meget motiveret familie, hvor begge har bestået alle danskniveauer og har arbejde og stor lyst til uddannelse.”*

Stærkere lokalt samarbejde om og med kvinderne

Af de besvarelser, hvor respondenterne har forholdt sig til, hvordan man yderligere kan støtte frivillige, der arbejder med at få kvinder i beskæftigelse, fremgår det, at der hos adskillige er et ønske om et bedre lokalt samarbejde. Der bliver efterlyst lokale arrangementer, hvor forskellige parter som f.eks. kommunale sagsbehandlere, lokale virksomheder, fagforeninger, uddannelsesvejledere, frivillige og kvinderne selv mødes med henblik på at udveksle erfaringer og blive klogere på de andre parter interesser og motivationer og med henblik på at identificere hvilke barrierer, der er hos de forskellige parter i forhold til at skabe resultater. Der er blandt andet forslag om mere information om integrationsforløb, information om gruppen af kvinder uden for arbejdsmarkedet i den aktuelle kommune, hvorfor det lykkes bedre i nogle kommuner og ikke i andre, lokale muligheder og tilbud til kvinderne, fokus på lokale rollemodeller, der er lykket med at komme og blive i beskæftigelse. Der er forskellige forslag til, hvad et lokalt samarbejde skal sætte fokus på:

” *Invitere dem til et fællesmøde med foredrag/”pep-talk” fra et par*

HR-chefter/ejere fra et par lokale virksomheder, så de kan få direkte viden om, hvad virksomhederne sætter fokus på.”

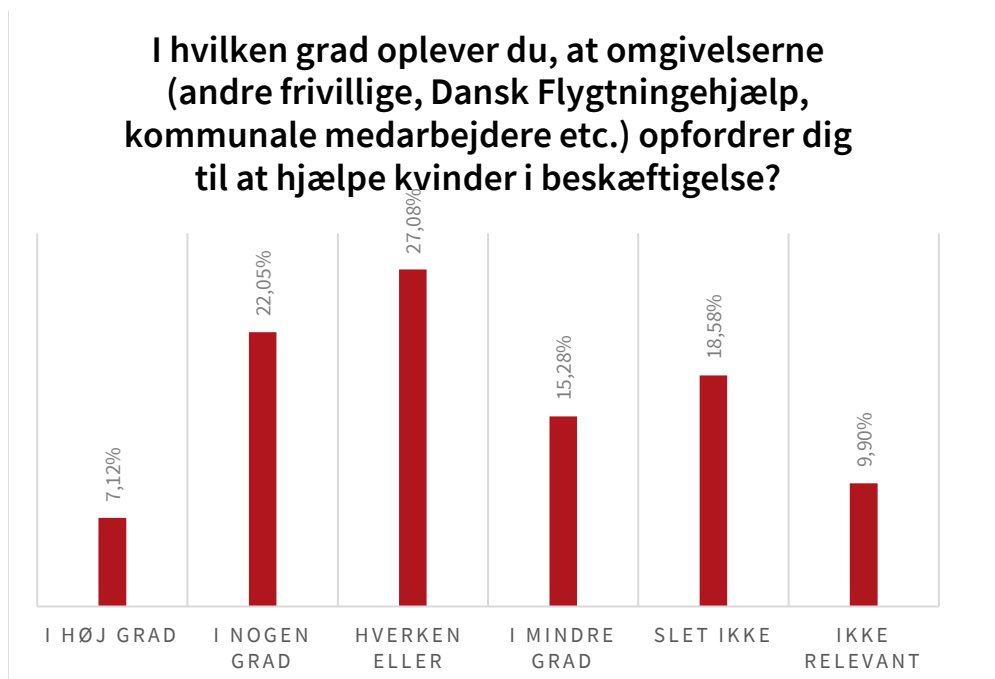
” *Jeg vil gerne høre fra kvinder med udlændingebaggrund, hvad de selv synes, har været motiverende og givende ift. at komme i beskæftigelse. Jeg vil gerne høre dem fortælle deres historie.”*

” *Samarbejde med kommune og jobcentret i form af møder, de frivillige har jo kendskabet til familien!”*

” *Det gode eksempel, spejling af kvinder, der har fundet en vej i det danske samfund, oplæg, workshop, diskussion og samtaler omkring det at være i arbejde som kvinde i DK”*

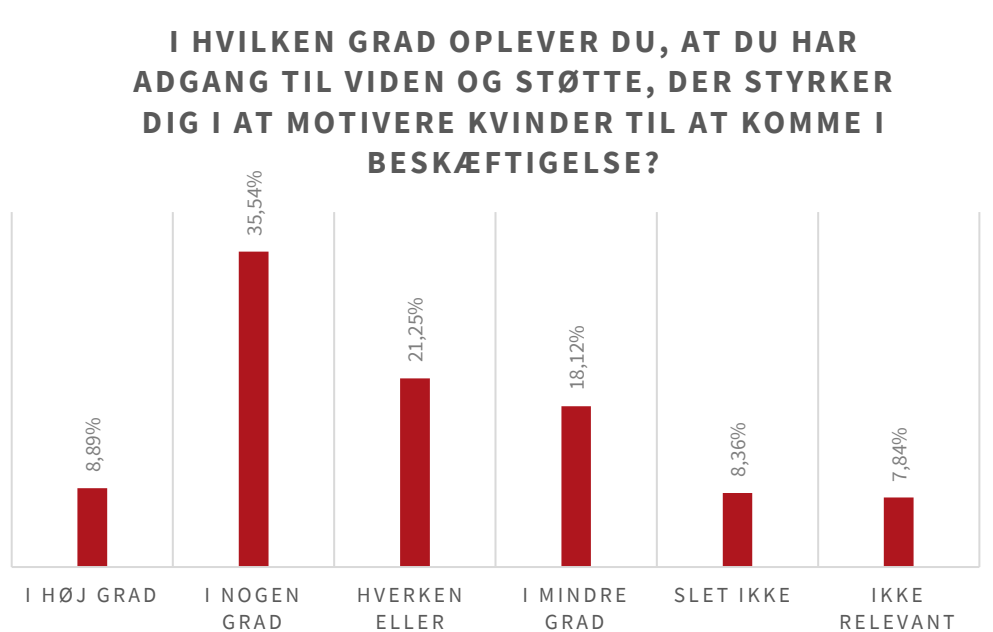
” *Kontakt med arbejdsgivernetværk”*

Det behov for mere lokalt samarbejde, der kommer til udtryk i fritekstbesvarelserne, hænger godt sammen med resultaterne af de spørgsmål i undersøgelsen om omgivelsernes opfordringer og respondenternes adgang til viden og støtte. Som det fremgår af figur 15, oplever 29 procent af respondenterne, at omgivelserne i høj eller nogen grad opfordrer dem til at hjælpe kvinder i beskæftigelse.

Figur 15 – 576 besvarelser

34 procent af respondenterne oplever, at de i høj eller nogen grad har adgang til viden og støtte, der styrker den frivillige.

Figur 16 – 574 besvarelser

Adgang til tolk

En respondent efterlyser muligheden for at have adgang til en tolk i arbejdet. Et behov, som DRC Frivillig er i gang med at imødekomme med relancering af tilbuddet om lokale hverdagstolke.

Lokal information til frivillige

Flere besvarelser bærer præg af, at respondenterne oplever området som komplekst, lovgivningstungt og individuelt. Flere giver udtryk for, at der er behov for en slags hotline ind i kommunen, så man hurtigt kan få svar på, hvad der kan lade sig gøre for hvem. En nævner også en hjemmeside med information om lokale muligheder.

Beskæftigelsesproblematikken skal formuleres tydeligere for frivillige

Flere respondenter giver udtryk for, at behovet for at styrke beskæftigelsen hos kvinder med etnisk minoritetsbaggrund tydeliggøres, f.eks. når man starter som frivillig. En anden respondent mener, at det bør fremgå tydeligere af frivilligruppernes kommunikation:

” Vi bør skrive om denne aktivitet til både mænd og kvinder på Frivilligruppens hjemmeside.”

Information og inspiration på tryk

En respondent efterlyser bedre og entydig information om integrationsforløb i bred almindelighed på tryk. En anden inspirationsmateriale til samtaler om beskæftigelse, f.eks. billedbøger.

Kurser og videndeling mellem frivillige om beskæftigelse

Enkelte frivillige efterlyser kurser om beskæftigelse til kvinder, hvor frivillige kan få viden på feltet og udveksle erfaringer med andre.

Viden

Enkelte respondenter giver udtryk for, at der mangler viden på feltet. En respondent efterlyser en undersøgelse af, hvilke barrierer arbejdsgiverne har i forhold til at ansætte kvinder med etnisk minoritetsbaggrund, så man kan mindske dem. En anden foreslår en kortlægning af de uddannelser, der fører til jobs

Familiære barrierer

Enkelte respondenter gør opmærksom på, at frivilliges arbejde med at få kvinder i beskæftigelse, ville være lettere, hvis mandens indstilling var en anden.

” Hjælp manden til at forstå, at det er vigtigt”

8.5 Øvrige forslag fra frivillige

Derudover foreslår en række respondenter, hvordan man generelt kan styrke beskæftigelsen hos kvinder med etnisk minoritetsbaggrund:

- Flere praktikpladser
- Mere sprogundervisning
- Bedre muligheder for at kombinere sprogundervisning og f.eks. deltidsarbejde
- Bedre uddannelse af jobkonsulenter
- Bedre information om frivillige tilbud på f.eks. uddannelsesinstitutioner
- Mere fokus på de helbredsmæssige barrierer, der gør sig gældende hos flere kvinder i målgruppen
- Flere mentorordninger
- Bedre koordinering, så frivillige kobles på hurtigere.
- Mere tolerance på arbejdspladserne
- Bedre mulighed for uddannelse
- Flere kvindegrupper
- Mere kreativitet i forhold til ”begynderjobs”

8.6 anbefalinger til at styrke frivillige indsatser, der fremmer beskæftigelse hos kvinder med etnisk minoritetsbaggrund

På baggrund af undersøgelsens resultater kan DRC Frivillig med fordel arbejde med følgende områder med henblik på at styrke frivilliges arbejde med at støtte kvinder med etnisk minoritetsbaggrund:

- Med afsæt i den sproglige barriere, som mange respondenter angiver som en barriere for kvinders beskæftigelse skal DRC Frivillig systematisk arbejde med at identificere og – hvis muligt – etablere sprogtræningstilbud for kvinder i regi af diverse integrations- og jobsøgningsforløb.
- Med afsæt i en del respondenters tilkendegivelse af, at familiære kønsroller udgør en barriere for kvindernes beskæftigelse, skal DRC Frivillig udvikle et kursus, der styrker frivillige i at indgå i samtaler, der stiller spørgsmålstejn ved f.eks. familiære tabuer som kønsroller.
- På baggrund af flere respondenternes tilkendegivelse af behovet for et stærkere lokalt samarbejde skal DRC Frivillig enten som vært eller partner være med til at teste værdien af lokale samarbejdsfora om kvinders beskæftigelse med deltagelse af blandt andet kvinderne selv, frivillige, kommunale medarbejdere, lokale virksomheder og fagforeninger.
- Flere frivillige giver udtryk for, at DRC Dansk Flygtningehjælp i endnu højere grad bør italesætte behovet for at støtte kvinder med etnisk minoritetsbaggrund i beskæftigelsesindsatsen. DRC Frivillig skal på den baggrund afsøge, hvor og hvordan det inden for rammerne af den frivillige indsats er muligt i endnu højere grad at italesætte behovet for at støtte kvinder med etnisk minoritetsbaggrund i at komme i beskæftigelse.
- På baggrund af ønsket om kurser og erfaringsudveksling om kvinders beskæftigelse udvikler DRC Frivillig et kursus om kvinder og beskæftigelse, hvor frivillige kan få viden på området og erfaringsudveksle.